

Nr 169.

Av herr Nilsson, Petrus, om statsbidrag till frökontrollanstalten i Kalmar.

Under en följd av år har riksdagen anvisat anslag att användas till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting och hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende å analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Anslaget, som till och med budgetåret 1927—1928 utgick med 10,000 kronor, har för tiden därefter begränsats till 8,000 kronor, detta med anledning av den till Skåne förlagda filialen av statens centrala frökontrollanstalt.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 8 augusti 1930 har detta anslag fördelats emellan sex lokala frökontrollanstalter, nämligen anstalterna i Linköping, Skara, Örebro, Härnösand, Torsta och Luleå.

Kalmar frökontrollanstalt har med anledning av yttrande till lantbruksstyrelsen från föreståndaren för statens centrala frökontrollanstalt icke erhållit något anslag under budgetåret 1930—1931.

Sedan anslaget till de lokala frökontrollanstalterna för budgetåret 1928—1929 blivit nedsatt till 8,000 kronor, har anstalten i Kalmar län för nämnda år och för budgetåret 1929—1930 erhållit sitt anslag å 500 kronor.

I samband med framställning om vidtagande av åtgärder för inrättande av en central frökontrollanstalt föreslog lantbruksstyrelsen i skrivelse den 29 augusti 1923 en avsevärd inskränkning av de lokala frökontrollanstalternas antal, vilka då uppgingo till 16 st.

Vid ärendets anmälan för Kungl. Maj:t den 29 februari 1924 framhöll dåvarande departementschefen (se prop. 1924 nr 134 sid. 28), att, ehuru han i princip anslöte sig till lantbruksstyrelsens mening uti förevarande avseende, han dock ställde sig synnerligen tveksam i fråga om lämpligheten att redan då genomföra en så radikal åtgärd som den av styrelsen härutinnan föreslagna. Indragning av statsbidraget borde tillsvidare ske allenast beträffande två anstalter.

I jordbruksutskottets utlåtande nr 63 i anledning av förenämnda proposition, vilket utlåtande av riksdagen godkändes, framhöll utskottet, bland annat, att goda skäl syntes utskottet föreligga för att i samband med inrättandet av en central frökontrollanstalt såsom lantbruksstyrelsens förslag innebure, starkt begränsa de lokala anstalternas antal. Utskottet hade det oaktat icke då velat i sådant avseende föreslå någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag men ville un-

derstryka, att utvecklingen borde gå mot en avveckling av vissa av de återstående lokala frökontrollanstalterna i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag.

I anslutning härtill begränsades de statsunderstödda lokala frökontrollanstalternas antal till åtta, nämligen frökontrollanstalterna i Linköping, Kalmar, Lund, Skara, Örebro och Härnösand samt å Torsta, vartill kommer kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå.

I sin skrivelse av den 26 augusti 1929 till lantbruksstyrelsen rörande fördelning av statsbidraget för budgetåret 1929—1930 anför föreståndaren för centrala frökontrollanstalten bland annat såsom skäl för indragning av Kalmar frökontrollanstalt, att Götaland mycket väl borde vara betjänad med frökontrollstationer i Alnarp, Linköping och Skara. Rent geografiskt sett kan kanske ingenting häremot invändas. Men då det är nogsamnt känt, att Kalmar län, särskilt Öland, har ganska dåliga förbindelser till större centra, förfaller enligt vårt förmenande detta av chefen för centrala frökontrollanstalten åberopade argument. Ärligen anordnas i Kalmar större frö- och utsädesutställningar. Fröproduktionen, såväl å fastlandet som å Öland, är betydande, och det kan sättas i fråga, om såväl utställningar som fröproduktion kan komma att vidare utvecklas, om frökontrollanstalten i Kalmar indrages. Besvärerna och omkostnaderna att från Kalmaranstaltens område sända frö- och utsädespartierna till andra anstalter i Alnarp eller Linköping bleve säkerligen allt för stora, varför vi frukta, att ett bakslag av den numera betydelsefulla frö- och utsädesproduktionen i Södra Kalmar län komme att bliva fallet.

Som ett exempel på omfattningen av anstaltens verksamhet vilja vi anföra de tre senaste årens siffror över utförda undersökningar och utförda plomberingar.

	Utförda undersökningar.	Utförda plomberingar.
år 1927—1928	1,008 st.	619,520 kg.
„ 1928—1929	2,100 „	1,134,170 „
„ 1929—1930	1,366 „	961,235 „

På grund av vad ovan blivit anfört får jag hemställa,

att frökontrollanstalten i Kalmar av anslaget till lokala frökontrollanstalter, måtte för budgetåret 1931—1932 erhålla ett bidrag av 500 kronor.

Stockholm den 22 januari 1931.

Petrus Nilsson.